

prima instanță: L. Lupașco
instanța de apel: N. Vascan
I. Cotruță, N. Traciuc

dosarul nr. 2ra-892/15

DECIZIE

22 aprilie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul- Nicolae Clima
Judecătorii – Ala Cobăneanu, Sveatoslav Moldovan
Nadejda Toma, Valeriu Doagă

examinând recursul declarat de reprezentantul Lidiei Spătaru, avocatul Domnicu Igor,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Spătaru Lidia împotriva Ministerului Finanțelor cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, constatarea violării dreptului la un proces echitabil, dreptului de proprietate și repararea prejudiciului ca urmare a încălcării acestor drepturi,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2014

c o n s t a t ă

La data de 12 octombrie 2011 Lidia Spătaru a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Finanțelor cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, constatarea violării dreptului la un proces echitabil, dreptului de proprietate și repararea prejudiciului ca urmare a încălcării acestor drepturi,

În motivarea acțiunii a menționat că, în temeiul contractului de vânzare - cumpărare nr. 4434 din 20.10.2004, dânsa a devenit proprietara bunului imobil situat în mun.

Chișinău bd. Grigore Vieru 18. Prin hotărîrea judecătorei Economice de Circumscripție din 13 decembrie 2006, contractul de vânzare - cumpărare sus indicat încheiat între Savin Valeriu și Spătaru Lidia a fost declarat nul și fără consecințe juridice. Iar, prin decizia Curții de Apel Economice din 21 martie 2007 s-a casat hotărîrea primei instanțe și s-a remis cauza la re judecare. Ca urmare a reexaminării cauzei, prin hotărîrea judecătorei Economice de Circumscripție din 12 mai 2008 a fost adoptată o soluție similară cu hotărîrea judecătorei Economice de Circumscripție din 13 decembrie 2006.

Relevă că, prin decizia Curții de Apel Economice din 10 iulie 2008, s-a casat hotărîrea judecătorei Economice de Circumscripție din 12 mai 2008 și s-a restabilit dreptul de proprietate a Lidiei Spătaru asupra bunului imobil situat în mun. Chișinău bd. Gr. Vieru 18. Iar, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 04 decembrie 2008 s-a casat decizia instanței de apel și s-a menținut hotărîrea primei instanțe prin care s-a dispus lipsirea Lidiei Spătaru de dreptul de proprietate asupra bunului imobil nominalizat.

Notează că, în urma exercitării revizuirii împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 04 decembrie 2008, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 03 decembrie 2009 Lidiei Spătaru i-a fost restabilit dreptul de proprietate asupra bunului imobil situat în mun. Chișinău bd. Grigore Vieru 18, însă pînă în prezent dînsa nu a intrat în posesia bunului imobil menționat. Mai afirmă că, la data de 16 februarie 2009 a depus plîngere la Curtea Europeană a Drepturilor Omului împotriva Republicii Moldova, în care a pretins violarea art. 6 CEDO și art. 1 protocol 1 Adîitional la CEDO.

Precizează că, pînă la pronunțarea hotărîrilor judecătorești nominalizate, dînsa a încheiat contracte de locațiune a bunului imobil din mun. Chișinău bd. Grigore Vieru 18 cu S.A. „Ascom-Grup” și S.C. „Nicolat-Prim” S.R.L., iar neîncasarea plăților pentru locațiune ca urmare a pronunțării hotărîrii Judecătorei Economice de Circumscripție din 13 decembrie 2006 și neexecutarea pînă în prezent a deciziei Curții Supreme de Justiție din 03 decembrie 2009 i-au cauzat prejudicii materiale.

Solicită constatarea faptului violării art. 6 și art. 1 Protocol 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, constatarea faptului încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a deciziei Curții Supreme de Justiție din 03 decembrie 2009 și acordarea satisfacției echitabile în sumă totală de 22847439,81 lei din contul bugetului de stat în contul reparării prejudiciului material cauzat ca urmare a adoptării ilegale a hotărîrii judecătorei Economice de Circumscripție din 13 decembrie 2006 și neexecutarea pînă în prezent a deciziei Curții Supreme de Justiție din 03 decembrie 2009

Prin hotărîrea judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 12 februarie 2014 s-a respins acțiunea ca neîntemeiată.

În motivarea soluției prima instanță a constatat că, Lidia Spătaru nu a solicitat în mod oficial executarea silită a deciziei Curții Supreme de Justiție din 03 decembrie 2009 și a deciziei Curții de Apel Economice din 10 iulie 2008 or, pentru angajarea răspunderii statului pentru prejudiciul cauzat prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești este necesară întrunirea unor condiții speciale care derivă din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 cu privire la repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2014 s-a admis apelul declarat de Spătaru Lidia împotriva hotărârii judecătoreiei Rîșcani mun. Chișinău din 12 februarie 2014, s-a casat parțial hotărârea primei instanțe în partea în care s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată a reclamantei Spătaru Lidia împotriva pîrîtului Ministerul Finanțelor privind constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și s-a menținut hotărârea primei instanțe în partea în care s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată a reclamantei Spătaru Lidia împotriva pîrîtului Ministerului Finanțelor privind constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului cauzat ca urmare a încălcării acestor drepturi.

În motivarea casării hotărârii judecătoreiei Rîșcani mun. Chișinău din 12 februarie 2014 în partea în care s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată a reclamantei Spătaru Lidia împotriva pîrîtului Ministerul Finanțelor privind constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei instanța de apel a menționat că asemenea pretenții n-au fost înaintate de Spătaru Lidia și prima instanță nu era în drept să se pronunțe în privința acestora.

La data de 13 februarie 2015 reprezentantul Lidiei Spătaru, avocatul Domnicu Igor a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2014, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a invocat că, instanța de apel a emis decizia cu încălcarea esențială și aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural, iar prima instanță nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată.

Consideră neîntemeiate și ilegale încheierea judecătoreiei Rîșcani mun. Chișinău din 30 decembrie 2013 prin care s-a respins demersul cu privire la solicitarea unui aviz consultativ și încheierea judecătoreiei Rîșcani mun. Chișinău din 30 decembrie 2013 prin care s-a respins cererea de recuzare a judecătorului Lupașco Lilia înaintată de reprezentantul Lidiei Spătaru, avocatul Domnicu Igor.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

În conformitate cu art. 442 alin (1) din Codul de procedură civilă, judecînd recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Decizia recurată a fost adoptată în conformitate cu normele de drept material și procedural și este bazată pe aprecierea corectă a tuturor probelor și stabilirea completă a circumstanțelor cauzei, motiv pentru care Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit o califică ca fiind legală și întemeiată.

Instanța de recurs constată următoarele circumstanțe relevante pentru examinarea recursului.

Din materialele pricinii, Colegiul reține că, prin hotărîrea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 13 decembrie 2006 s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de Iurie Andoni și Sofia Andoni împotriva S.R.L. „Chris”, Duca Eugenia, Savin Valeriu, Spătaru Lidia, Cotruță Ghenadie, Cotruță Maria și Î.S. „Cadastru” privind declararea nulității unor acte juridice și radierea înscrierilor din Registrul bunurilor imobile. S-a recunoscut nul și fără efecte juridice din momentul semnării contractul de vânzare-cumpărare încheiat între S.R.L. „Chris” și Duca Eugenia la data de 06 mai 2004, autentificat de notarul privat Maria Colomeeș cu nr. 1617, privind înstrăinarea imobilului cu destinație comercială, cu suprafața totală de 324 (trei sute douăzeci și patru) m.p., situat în mun. Chișinău bd. Renașterii 16. S-a radiat din Registrul bunurilor imobile înscierea dreptului de proprietate a Eugeniei Duca asupra imobilului cu destinație comercială, cu suprafața totală de 324 (trei sute douăzeci și patru și 7/10) m.p., situat în mun. Chișinău bd. Renașterii 16, cu numărul cadastral 010041917001081, înscrisă în temeiul contractului nr. 1617 din 06 mai 2004 și s-a înscris acest imobil cu drept de proprietate pe numele S.R.L. „Chris”. S-a recunoscut nul și fără efecte juridice din momentul semnării contractul încheiat între S.R.L. „Chris” și Savin Valeriu la data de 06 mai 2004, autentificat de notarul privat Maria Colomeeș cu nr. 1622, privind înstrăinarea imobilului cu destinație comercială, cu suprafața totală de 343,7 (trei sute patruzeci și trei) m.p., situat în mun. Chișinău bd. Renașterii 20. S-a radiat din Registrul bunurilor imobile înscierea dreptului de proprietate a lui Savin Valeriu și Savin Maria asupra imobilului cu destinație comercială, cu suprafața totală de 343,7 (trei sute patruzeci și trei și 7/10) m.p., situat în mun. Chișinău bd. Renașterii 20, cu numărul cadastral 010041912101081, înscris în temeiul contractului cu nr. 1622 din 06 mai 2004 și s-a înscris acest imobil cu drept de proprietate pe numele S.R.L. „Chris”. S-a recunoscut nul și fără efecte juridice din momentul semnării contractul încheiat între S.R.L. „Chris” și Savin Valeriu la data de 13 august 2004, autentificat de notarul privat Maria Colomeeș cu nr. 3715, privind înstrăinarea imobilului cu destinație comercială, cu suprafața totală de 1344,9 (una mie trei sute patruzeci și patru și 9/10) m.p., situat în mun. Chișinău bd. Renașterii 18. S-a radiat din Registrul bunurilor imobile înscierea dreptului de proprietate a lui Savin Valeriu și Savin Maria asupra imobilului cu destinație comercială, cu suprafața totală de 1344,9 (una mie trei sute patruzeci și patru și 9/10) m.p., situat în mun. Chișinău bd. Renașterii 18, cu numărul cadastral 010041901901, înscrisă în temeiul contractului nr. 3715 din 13 august 2004 și s-a înscris acest imobil cu drept de proprietate pe numele S.R.L. „Chris”. S-a recunoscut nul și fără efecte juridice din momentul semnării contractul de vânzare-cumpărare a imobilului, încheiat între Duca Eugenia și Savin Valeriu la data de 28 septembrie 2004, autentificat de notarul privat Tatiana Bejenar cu nr. 4805, privind înstrăinarea imobilului cu destinație comercială, cu suprafața totală de 324 (trei sute douăzeci și patru) m.p., situat în mun. Chișinău bd. Renașterii 16. S-a radiat din Registrul bunurilor imobile înscierea dreptului de proprietate a lui Savin Valeriu și Savin Maria asupra imobilului cu destinație comercială cu lit. „î” cu suprafața totală de 324 (trei sute douăzeci și patru) m.p., situat în mun. Chișinău bd. Renașterii 16, cu numărul cadastral 010041917001081, înscrisă în temeiul contractului cu nr. 4805 din 28 septembrie 2004. S-a recunoscut nul și fără efecte juridice din momentul semnării contractul încheiat între Savin Valeriu și Spătaru Lidia la data de 20 octombrie 2004,

autentificat de notarul privat Maria Colomeeș cu nr. 4434, privind înstrăinarea imobilului cu destinație comercială, cu suprafața totală de 1344,9 (una mie trei sute patruzeci și patru și 9/10) m.p., situat în mun. Chișinău bd. Renașterii 18. S-a radiat din Registrul bunurilor imobile înscrierea dreptului de proprietate a lui Spătaru Lidia asupra imobilului cu destinație comercială, cu suprafața totală de 1344,9 (una mie trei sute patruzeci și patru și 9/10) m.p., situat în mun. Chișinău, bd. Renașterii 18, cu numărul cadastral 010041901901, înscrisă în temeiul contractului cu nr. 4434 din 20 octombrie 2004. S-a recunoscut nul și fără efecte juridice din momentul semnării contractul de vânzare-cumpărare încheiat între Savin Valeriu și Cotruță Ghenadie la data de 29 noiembrie 2004, autentificat de notarul privat Șcerbacova Zinaida cu nr. 4794, privind înstrăinarea imobilului cu destinație comercială, cu suprafața totală de 96,8 (nouăzeci și șase întreg și 8/10) m.p., situat în mun. Chișinău bd. Renașterii 20. S-a radiat din Registrul bunurilor imobile înscrierea dreptului de proprietate a lui Cotruță Ghenadie și Cotruță Viorica asupra imobilului cu destinație comercială, cu suprafața totală de 96,8 (nouăzeci și șase întreg și 8/10) m.p., situat în mun. Chișinău bd. Renașterii 20, cu numărul cadastral 010041912101083, înscrisă în temeiul contractului cu nr. 4794 din 29 noiembrie 2004. S-a recunoscut nul și fără efecte juridice din momentul semnării contractul de vânzare-cumpărare al imobilului încheiat între Cotruță Ghenadie și Cotruță Maria la data de 29 ianuarie 2005, autentificat de notarul privat Bîstrițaia Tatiana cu nr. 416, privind înstrăinarea imobilului cu destinație comercială, cu suprafața totală de 96,8 (nouăzeci și șase întreg și 8/10) m.p., situat în mun. Chișinău bd. Renașterii 20. S-a radiat din Registrul bunurilor imobile înscrierea dreptului de proprietate a Mariei Cotruță asupra imobilului cu destinație comercială cu suprafața totală de 96,8 (nouăzeci și șase întreg și 8/10) m.p., situat în mun. Chișinău bd. Renașterii 20, cu numărul cadastral 010041912101083, înscrisă în temeiul contractului cu nr. 416 din 29 ianuarie 2005 (vol.I, f.d. 14-18).

Prin decizia Curții de Apel Economice din 21 martie 2007 s-a casat hotărîrea primei instanțe și s-a remis pricina la rejudecare.

Prin hotărîrea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 12 mai 2008 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Iurie Andoni și Sofia Andoni împotriva S.R.L. „Chris”, Duca Eugenia, Savin Valeriu, Spătaru Lidia, Cotruță Ghenadie, Cotruță Maria și Î.S. „Cadastru” privind declararea nulității unor acte juridice și radierea înscrisurilor din Registrul bunurilor imobile. S-a recunoscut nul și fără efecte juridice din momentul semnării contractul încheiat între S.R.L. „Chris” și Duca Eugenia la data de 06 mai 2004, autentificat de notarul privat Maria Colomeeș cu nr. 1617, privind înstrăinarea imobilului cu destinație comercială, cu suprafața totală de 324 (trei sute douăzeci și patru) m.p., situat în mun. Chișinău bd. Renașterii, 16. S-a radiat din Registrul bunurilor imobile înscrierea dreptului de proprietate a Eugeniei Duca asupra imobilului cu destinație comercială, cu suprafața totală de 324 (trei sute douăzeci și patru) m.p., situat în mun. Chișinău bd. Renașterii 16, cu numărul cadastral 010041917001081, înscrisă în temeiul contractului cu nr. 1617 din 06 mai 2004 și s-a înscris acest imobil cu drept de proprietate pe numele S.R.L. „Chris”. S-a recunoscut nul și fără efecte juridice din momentul semnării contractul încheiat între S.R.L. „Chris” și Savin Valeriu la data de 06 mai 2004, autentificat de notarul privat Maria Colomeeș cu nr. 1622, privind înstrăinarea

imobilului cu destinație comercială, cu suprafața totală de 343,7 (trei sute patruzeci și trei și 7/10) m.p., situat în mun. Chișinău bd. Renașterii 20. S-a radiat din Registrul bunurilor imobile înscrisura dreptului de proprietate a lui Savin Valeriu și Savin Maria asupra imobilului cu destinație comercială, cu suprafața totală de 343,7 (trei sute patruzeci și trei și 7/10) m.p., situat în mun. Chișinău bd. Renașterii 20, cu numărul cadastral 010041912101081, înscrisă în temeiul contractului cu nr. 1622 din 06 mai 2004 și a înscris acest imobil cu drept de proprietate pe numele S.R.L. „Chris”. S-a recunoscut nul și fără efecte juridice din momentul semnării contractul încheiat între S.R.L. „Chris” și Savin Valeriu la data de 13 august 2004, autentificat de notarul privat Maria Colomeet cu nr. 3715, privind înstrăinarea imobilului cu destinație comercială, cu suprafața totală de 1344,9 (una mie trei sute patruzeci și patru și 9/10) m.p., situat în mun. Chișinău, bd. Renașterii, 18. S-a radiat din Registrul bunurilor imobile înscrisura dreptului de proprietate a lui Savin Valeriu și Savin Maria asupra imobilului cu destinație comercială, cu suprafața totală de 1344,9 (una mie trei sute patruzeci și patru și 9/10) m.p., situat în mun. Chișinău bd. Renașterii 18, cu numărul cadastral 010041901901, înscrisă în temeiul contractului cu nr. 3715 din 13 august 2004 și s-a înscris acest imobil cu drept de proprietate pe numele S.R.L. „Chris”. S-a recunoscut nul și fără efecte juridice din momentul semnării contractul de vânzare-cumpărare a imobilului încheiat între Duca Eugenia și Savin Valeriu la data de 28 septembrie 2004, autentificat de notarul privat Tatiana Bejenar cu nr. 4805, privind înstrăinarea imobilului cu destinație comercială, cu suprafața totală de 324 (trei sute douăzeci și patru) m.p., situat în mun. Chișinău, bd. Renașterii, 16. S-a radiat din Registrul bunurilor imobile înscrisura dreptului de proprietate a lui Savin Valeriu și Savin Maria asupra imobilului cu destinație comercială cu lit. „î” cu suprafața totală de 324 (trei sute douăzeci și patru) m.p., situat în mun. Chișinău bd. Renașterii 16, cu numărul cadastral 010041917001081, înscrisă în temeiul Contractului cu nr. 4805 din 28 septembrie 2004. S-a recunoscut nul și fără efecte juridice din momentul semnării contractul încheiat între Savin Valeriu și Spătaru Lidia la data de 20 octombrie 2004, autentificat de notarul privat Maria Colomeet cu nr. 4434, privind înstrăinarea imobilului cu destinație comercială, cu suprafața totală de 1344,9 (una mie trei sute patruzeci și patru și 9/10) m.p., situat în mun. Chișinău, bd. Renașterii 18. S-a radiat din Registrul bunurilor imobile înscrisura dreptului de proprietate a Lidiei Spătaru asupra imobilului cu destinație comercială, cu suprafața totală de 1344,9 (una mie trei sute patruzeci și patru și 9/10) m.p., situat în mun. Chișinău bd. Renașterii 18, cu numărul cadastral 010041901901, înscrisă în temeiul contractului cu nr. 4434 din 20 octombrie 2004. S-a recunoscut nul și fără efecte juridice din momentul semnării contractul de vânzare-cumpărare încheiat între Savin Valeriu și Cotruță Ghenadie la data de 29 noiembrie 2004, autentificat de notarul privat Șcerbacova Zinaida cu nr. 4794, privind înstrăinarea imobilului cu destinație comercială, cu suprafața totală de 96,8 (nouăzeci și șase întreg și 8/10) m.p., situat în mun. Chișinău bd. Renașterii 20. S-a radiat din Registrul bunurilor imobile înscrisura dreptului de proprietate a lui Cotruță Ghenadie și Cotruță Viorica asupra imobilului cu destinație comercială, cu suprafața totală de 96,8 (nouăzeci și șase întreg și 8/10) m.p., situat în mun. Chișinău bd. Renașterii 20, cu numărul cadastral 010041912101083, înscrisă în temeiul contractului cu nr. 4794 din 29 noiembrie 2004. S-a recunoscut nul și fără efecte juridice din momentul semnării

contractul de vânzare-cumpărare a imobilului încheiat între Cotruță Ghenadie și Cotruță Maria la data de 29 ianuarie 2005, autentificat de notarul privat Bistrițaia Tatiana cu nr. 416, privind înstrăinarea imobilului cu destinație comercială, cu suprafața totală de 96,8 (nouăzeci și șase întreg și 8/10) m.p., situat în mun. Chișinău bd. Renașterii 20. S-a radiat din Registrul bunurilor imobile înscrierea dreptului de proprietate a Mariei Cotruță asupra imobilului cu destinație comercială cu suprafața totală de 96,8 (nouăzeci și șase întreg și 8/10) m.p., situat în mun. Chișinău bd. Renașterii 20, cu numărul cadastral 010041912101083, înscrisă în temeiul contractului nr. 416 din 29 ianuarie 2005. S-a restituit de la S.R.L. "Chris" în contul Eugeniei Duca suma de 551000 lei achitați în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 1617 din 26.10.2004. S-a restituit lui Savin Valeriu de la S.R.L. "Chris" suma de 620000 lei. S-a restituit lui Savin Valeriu din contul S.R.L. "Chris" 2010000 de lei achitați în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 3715 din 13.08.2004. S-a restituit lui Savin Valeriu de la Duca Eugenia suma de 550800 lei achitați în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 4805 din 28.09.2004. S-a restituit lui Spataru Lidia din contul lui Savin Valeriu suma de 2020000 lei achitați în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 4434 din 20.10.2004 (vol. I, f.d. 18-31).

Prin decizia Curții de Apel Economice din 10 iulie 2008 s-a respins apelul declarat de Iurie Andoni și Sofia Andoni. S-au admis apelurile declarate de Eugenia Duca, Savin Valeriu și Spătaru Lidia. S-a casat hotărârea din 12 mai 2008 în partea menținerii acțiunii și s-a emis în această parte o nouă hotărâre de respingere a acțiunii lui Iurie Andoni și Sofia Andoni împotriva S.R.L. „Chris”, Duca Eugenia, Savin Valeriu, Spătaru Lidia, intervenienți accesorii Î.S. „Cadastru, notarii privați Colomeet Maria, Bejenar Tatiana, Șcerbacova Zinaida și Bistrițaia Tatiana privind declararea nulității unor acte juridice și radierea înscrisurilor din Registrul bunurilor imobile. În rest hotărârea primei instanțe s-a menținut (vol. I, f.d. 32 - 45).

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 04 decembrie 2008 s-a admis recursul declarat de către Andoni Iurie și Andoni Sofia împotriva deciziei Curții de Apel Economice din 10.07.2008 în pricina economică la cererea de chemare în judecată a lui Iurie Andoni și Sofia Andoni împotriva S.R.L. „Chris”, Duca Eugenia, Savin Valeriu, Spătaru Lidia, Cotruță Ghenadie, Cotruță Maria și Î.S. „Cadastru” privind declararea nulității unor acte juridice și radierea înscrisurilor din Registrul bunurilor imobile. S-a casat integral decizia Curții de Apel Economice din 10 iulie 2008 și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 12 mai 2008, în partea recunoașterii nulității contractelor de vânzare-cumpărare a imobilelor nr. 16, 18, 20 de pe bd. Renașterii mun. Chișinău încheiate la 06.05.2004 - între S.R.L. „Chris” și Duca Eugenia, la 06.05.2004 între S.R.L. „Chris” și Savin Valeriu, la 13.08.2004 - între S.R.L. „Chris” și Savin Valeriu din 28.09.2004 - între Duca Eugenia și Savin Valeriu și la 20.10.2004 - între Savin Valeriu și Spătaru Lidia, cu aplicarea efectelor nulității, repunerea părților în situația inițială și efectuarea înscrisurilor respective în Registrul bunurilor imobile. S-a casat parțial hotărârea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 12 mai 2008 în partea respingerii acțiunii lui Andoni Iurie și Andoni Sofia și în această parte a fost emisă o nouă hotărâre de admitere a acțiunii. S-au declarat nule contractele de vânzare-cumpărare a încăperii nelocative cu suprafața totală de 96,8 m.p. situată pe bd. Renașterii nr. 20 mun. Chișinău încheiat la 29 noiembrie 2004 între Savin Valeriu și Cotruță

Ghenadie și la 29.01.2005 între Cotruță Ghenadie și Cotruță Maria cu repunerea părților în situația inițială. Încăperea nelocativă cu suprafața de 96,8 m.p. de pe bd. Renașterii nr. 20 mun. Chișinău s-a restituit S.R.L. „Chris”. S-a încasat de la Savin Valeriu în folosul lui Cotruță Ghenadie suma de 40000 lei. S-a încasat de la Cotruță Ghenadie în folosul Mariei Cotruță suma de 35000 lei. S-a radiat din Registrul bunurilor imobile înscrierea privind dreptul de proprietate al Mariei Cotruță asupra încăperii nelocative cu suprafața de 96,8 m.p. de pe bd. Renașterii nr. 20 mun. Chișinău cu înscrierea dreptului de proprietate asupra încăperii respective după S.R.L. „Chris” (Vol, I, f.d. 47).

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 29 ianuarie 2009, întru asigurarea executării hotărârilor judecătorești adoptate, s-a interzis S.R.L. „Chris” să înstrăineze imobilele nr. 16,18, 20 din bd. Renașterii, mun. Chișinău, până la executarea definitivă a hotărârii Judecătoriei Economice de Circumscripție din 12 mai 2008 și a deciziei Curții Supreme de Justiție din 04 decembrie 2008 (Vol. I, f.d. 55).

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 03 decembrie 2009 s-a admis cererea de revizuire depusă de Duca Eugenia, Duca Doina și S.R.L. „Chris”, s-a casat decizia Curții Supreme de Justiție din 04 decembrie 2008, decizia suplimentară din 29 ianuarie 2009, încheierile Colegiului economic al Curții Supreme de Justiție din 29 ianuarie 2009 și 12 martie 2009, s-a rejudecat recursul declarat și s-a adoptat o nouă hotărâre prin care s-a respins ca neîntemeiat recursul declarat de Andoni Iurie, Andoni Sofia împotriva deciziei Curții de Apel Economice din 10 iulie 2008, s-a dispus întoarcerea executării hotărârii judecătoriei Economice de Circumscripție din 12 mai 2008 și a deciziei Colegiului economic lărgit al Curții Supreme de Justiție din 04 decembrie 2008 și a deciziei suplimentare din 29 ianuarie 2009. S-a obligat O.C.T. Chișinău să restabilească din data executării înscrierile în Registrul bunurilor imobile privind înregistrarea dreptului de proprietate a lui Savin Valeriu asupra bunului imobil situat în mun. Chișinău bd. Renașterii 16 obținut în baza contractului de vânzare-cumpărare din 28 septembrie 2004, dreptul de proprietate al Lidiei Spătaru asupra bunului imobil situat în mun. Chișinău bd. Renașterii 18 obținut în baza contractului de vânzare-cumpărare din 20 octombrie 2004, dreptul de proprietate a lui Savin Valeriu asupra bunului imobil situat în mun. Chișinău bd. Renașterii 20 obținut în baza contractului de vânzare-cumpărare din 06 mai 2005. S-au anulat măsurile de asigurare a executării hotărârilor judecătorești aplicate prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 29 ianuarie 2009 (Vol. I, f.d. 48-51).

La data de 12 octombrie 2011 Spătaru Lidia a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Finanțelor cu privire la constatarea faptului violării art. 6 și art. 1 Protocol 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, constarea faptului încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a deciziei Curții Supreme de Justiție din 03 decembrie 2009 și acordarea satisfacției echitabile din contul bugetului de stat în contul reparării prejudiciului material cauzat prin adoptarea ilegală a hotărârii judecătoriei Economice de Circumscripție din 13 decembrie 2006 și neexecutarea până în prezent a deciziei irevocabile a Curții Supreme de Justiție din 03 decembrie 2009 în mărime de 22847439, 81 lei (vol. I, f.d. 2-6).

Conform art. 2 alin. (1) din Legea nr. 87 din 21.04.2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, orice

persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești poate adresa în instanță de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări și repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condițiile stabilite de prezenta lege și de legislația procesuală civilă.

Potrivit alin. (2) din același articol, repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se face doar în măsura în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului (denumită în continuare reclamant).

În conformitate cu prevederile art. 2 alin. (3) din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011, prejudiciul cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se repară indiferent de vinovăția instanței de judecată, a organului de urmărire penală, a organului responsabil de executarea hotărârilor judecătorești sau a instituției de stat debitoare.

Potrivit art. 255 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească se execută, în modul stabilit de lege, după ce rămâne definitivă, cu excepția cazurilor de executare imediată după pronunțare.

Conform art. 15 alin. (1) din Codul de executare, documentul executoriu se prezintă spre executare de către creditor.

Colegiul reține că, din cuprinsul cererii de chemare în judecată Spătaru Lidia solicită în temeiul Legii nr. 87 din 21.04.2011 constatarea faptului violării art. 6 și art. 1 protocolul 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, constatarea faptului încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a deciziei Curții Supreme de Justiție din 03 decembrie 2009, acordarea satisfacției echitabile din contul bugetului de stat în contul reparării prejudiciului material cauzat prin adoptarea ilegală a hotărârii Judecătoriei Economice de Circumscripție din 13 decembrie 2006.

Colegiul consemnează că, adoptarea unei hotărâri care se pretinde a fi ilegală nu acordă dreptul la despăgubiri în temeiul Legii nr. 87 din 21.04.2011, motiv din care instanțele inferioare just și întemeiat au respins această cerință din cererea de chemare în judecată înaintată de Spătaru Lidia.

Cu referire la pretențiile înaintate de Spătaru Lidia privind neexecutarea în termen rezonabil a deciziei Curții Supreme de Justiție din 03 decembrie 2009, invocându-se încălcarea art. 6 și art. 1 protocol 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului solicitând în legătură cu aceasta acordarea satisfacției echitabile din contul bugetului de stat în mărime de 22847439,81 lei instanța de recurs stabilește că, potrivit extrasului din registrul bunurilor imobile anexat la materialele cauzei se atestă că întru executarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 03 decembrie 2009, au fost efectuate înscrierile privind dreptul de proprietate al Lidiei Spătaru asupra imobilului din bd. Grigore Vieru 16 mun. Chișinău, începând cu data de 21 octombrie 2004 (vol. II, f. d. 65 - 67).

Colegiul constată că, potrivit informației prezentate de Ministerul Justiției nr. 10/671 din 22.07.2013 se atestă că, în urma verificării Registrelor de evidență a documentelor executorii din cadrul Oficiilor de executare pentru perioada de timp octombrie 2009-octombrie 2010 nu a fost identificată nici o înregistrare privind preluarea

spre executare silită a deciziei Curții Supreme de Justiție din 03 decembrie 2009 (Vol. II, f.d. 66).

Totodată, la materialele cauzei lipsesc probe care denotă faptul că, Spătaru Lidia ar fi înaintat demersuri privind executarea silită a deciziei Curții Supreme de Justiție din 03 decembrie 2009 pentru intrarea în posesia efectivă a imobilului nominalizat, or intentarea procedurii de executare este o acțiune obligatorie și condiție necesară pentru evaluarea faptului neexecutării sau depășirii termenului rezonabil la executarea hotărârii judecătorești.

Colegiul consideră că, nu pot fi luate în considerare argumentele reprezentatului Spătaru Lidia, avocatul Domnicu Igor precum că prin decizia O.C.T. Chișinău filiala Î.S. "Cadastru" din 02 februarie 2009 nelegitim a fost refuzată înregistrarea dreptului de proprietate al Lidiei Spătaru asupra încăperilor situate la etajul 4 cu suprafața de 568,3 m.p. din imobilul amplasat pe bd. Renașterii 18 mun. Chișinău, deoarece în pricina civilă respectivă se solicită constatarea faptului și încasarea prejudiciului în urma neexecutării în termen rezonabil a deciziei Curții Supreme de Justiție din 03 decembrie 2009, adoptată ulterior deciziei emise de O.C.T. Chișinău filiala Î.S. "Cadastru" la data de 02 februarie 2009.

Prin urmare, instanța de recurs ajunge la concluzia că instanța de apel legitim și întemeiat a constatat lipsa violării drepturilor Lidiei Spătaru garantate de art. 6 și art. 1 protocolul 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, or recurenta nu a efectuat nici o acțiune în vederea inițierii procedurii de executare a deciziei Curții Supreme de Justiție din 03 decembrie 2009.

Subsecvent lipsei violării drepturilor Lidiei Spătaru consfințite de art. 6 și art. 1 Protocolul 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, instanța de apel legal și întemeiat a respins pretenția Lidiei Spătaru privind acordarea satisfacției echitabile din contul bugetului de stat în contul reparării prejudiciului material cauzat prin neexecutarea pînă în prezent a deciziei Curții Supreme de Justiție din 03 decembrie 2009 în mărime de 22847439,81 lei.

În privința pretențiilor invocate în recurs cu privire la ilegalitatea și netemeinicia încheierii judecătoreiei Rîșcani mun. Chișinău din 30 decembrie 2013 prin care s-a respins cererea de recuzare a judecătorului Lupașco Lilia, Colegiul constată lipsa temeiurilor prevăzute de art. 50 din Codul de procedură civilă în vederea admiterii cererii de recuzare. Afirmațiile recurente precum că, judecătorul Lilia Lupașco în încheierea sa din 01 august 2013 s-a pronunțat asupra obiectului acțiunii și nu mai putea participa repetat la examinarea pricinii au o conotație declarativă or, în actul menționat dînsa s-a pronunțat asupra incidentelor de ordin procesual și nu a făcut referire la chestiuni care țin nemijlocit de fondul cauzei. În această ordine de idei, participarea repetată a judecătorului în urma casării de către instanța superioară a încheierii de scoatere a cererii de pe rol este admisă, luînd în considerare reglementarea conținută la art. 49 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

Cu referire la ilegalitatea și netemeinicia încheierii judecătoreiei Rîșcani mun. Chișinău din 30 decembrie 2013 prin care s-a respins cererea reprezentantului Lidiei Spătaru, avocatul Domnicu Igor privind solicitarea din partea Plenului Curții Supreme de Justiție a unui aviz consultativ, Colegiul relevă că, menirea avizului consultativ rezidă în

înlăturarea dificultăților cu privire la modul de punere în aplicare a normelor de drept material sau procedural în privința unui caz pendinte și nu poate avea ca obiecte de examinare chestiuni care țin nemijlocit de fondul cauzei or, din conținutul cererii recurentului privind solicitarea avizului consultativ rezultă că, sfera cerințelor înaintate de acesta depășește în mod vădit limitele definitorii a instituției juridice reglementate de dispoziția art. 12/2 din Codul de procedură civilă.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, decizia instanței de apel este întemeiată și legală, iar temeiurile invocate în recurs sunt neîntemeiate, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține decizia Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2014.

În conformitate cu art.445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de reprezentantul Lidiei Spătaru, avocatul Domnicu Igor ca neîntemeiat.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2014 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Spătaru Lidia împotriva Ministerului Finanțelor cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, constatarea violării dreptului la un proces echitabil, dreptului de proprietate și repararea prejudiciului ca urmare a încălcării acestor drepturi.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Nicolae Clima

Ala Cobăneanu

Sveatoslav Moldovan

Nadejda Toma

Valeriu Doagă